

INFORMATIE VOOR DE PATIËNT

ANTI-EPILEPTICA

In kader van recent vastgestelde epilepsie kreeg u medicatie voorgeschreven.

U vindt hier een antwoord op enkele veel gestelde vragen rond de behandeling met anti-epileptica. Ook uw arts en apotheker geven u deze informatie.

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kan u deze uiteraard stellen aan uw behandelend arts of apotheker.

Universitair
Ziekenhuis
Brussel

UZ BRUSSEL
Brussels Health Campus
Laarbeeklaan 101, 1090 Jette
www.uzbrussel.be -
info@uzbrussel.be

Een medicijn tegen epilepsie wordt ook een anti-epilepticum genoemd. De verschillende medicijnen tegen epileptische aanvallen samen worden anti-epileptica genoemd. Het doel van deze medicatie is zorgen dat u geen epilepsieaanval krijgt.

De medicatie werkt alleen wanneer deze dagelijks ingenomen wordt zoals voorgeschreven door uw behandeld arts. De medicijnen zijn meestal pillen om in te slikken, sommige medicatie bestaat ook in siroop, druppels of kauwtabletten.

In het beginstadium is het soms een beetje zoeken naar de juiste dosering van de medicatie, of de medicatie die u het beste verdraagt. Het is dan ook belangrijk om eventuele nevenwerkingen te bespreken met uw arts.

Soms beslist uw arts om "noodmedicatie" voor te schrijven: dit is medicatie die u inneemt bij een aanval, om de aanval sneller te doen overgaan. Als u dit voorgeschreven kreeg, krijgt u ook een schema mee met informatie hoe u deze medicatie dient te gebruiken.

Soms schrijft uw arts deze medicatie voor om andere redenen dan het voorkomen van aanvallen van epilepsie. Ook in dit geval kan de informatie in deze folder zinvol voor u zijn.

WAT TE DOEN BIJ HET VERGETEN VAN MEDICATIE?

Het is heel belangrijk om uw medicatie elke dag in te nemen, zoals voorgeschreven door de behandelend arts. Best neemt u de medicatie elke dag rond hetzelfde uur. Stop de inname niet en verander de dosis niet (noch minder, noch meer) zonder overleg met uw arts. Dit kan gevaarlijk zijn en is soms de oorzaak van nieuwe epileptische aanvallen. Kijk ruim op voorhand na of u nog genoeg medicatie en voldoende geldige voorschriften in huis heeft.

Om te zorgen dat u dit niet vergeet, kan het gebruik van een herinnering of een specifieke app op de smartphone zinvol zijn. Het gebruik van een alarm is ook een optie. Bij gebruik van een alarm is er evenwel een risico dat u het alarm uitzet zonder dat u uw medicatie inneemt. Het is dan ook beter een pillendoos én een herinnering te gebruiken. Zo kan u controleren of de medicatie ingenomen is zoals voorgeschreven. Wil u geen pillendoos gebruiken, dan kan u op de medicatiestrips de datum te schrijven.

Het is aangeraden om steeds een extra dosis medicatie mee te nemen als u het huis verlaat. De meeste medicatie kan zonder problemen meegenomen worden in uw handtas, jaszak enzovoort. Om de strip te beschermen kan u een stukje plakband op de achterzijde van het doordrukstripje kleven, zo worden de pillen niet nat of vallen ze niet per ongeluk uit de verpakking. Medicatie dient wel onder de 25°C bewaard te worden.

Als u op vakantie gaat, is het heel belangrijk om alle nodige medicatie mee te nemen op reis. Liefst neemt u enkele extra

tabletten mee voor onvoorziene omstandigheden. Bij vliegtuigreizen kunnen de tabletten zonder problemen meegenomen worden in de handbagage. U kan hiervoor een attest, met duidelijke vermelding van de medicatie, vragen aan uw arts.

Vergeet u toch de medicatie, kijk dan op onderstaand schema wat u moet doen. Dit zijn de algemene regels. U bespreekt best met uw neuroloog of dit ook voor u van toepassing is. Ook bij braken na inname van medicatie of ernstige diarree kan u extra medicatie innemen volgens onderstaande richtlijnen.

Bent u toch vergeten een dosis in te nemen? Als dit meer dan 2 uur voor het tijdstip van de volgende inname van medicatie is, kan u zodra u eraan denkt, de gemiste dosis inhalen. Denkt u er pas aan als het tijd is voor de volgende dosis, neemt u eerst de dosis die u gemist heeft en 2 uur later de volgende dosis. U mag maximaal één gemiste dosis inhalen. Dus als u al een volledige dag medicatie vergeten bent, mag u alleen de laatst vergeten dosis inhalen.

Voor de medicatie Fycompa (stofnaam perampanel) en cenobamaat (Ontozry) wordt aangeraden een vergeten dosis nooit in te halen. Voor benzodiazepines zoals Rivotril (clonazepam), Valium (diazepam), Frisium (clobazam), ... die normaal voor het slapen ingenomen worden, mag maximaal de helft van de dosis ingehaald worden de volgende dag.

WAT TE DOEN BIJ PSYCHOLOGISCHE KLACHTEN?

Te horen krijgen dat u medicatie moet nemen om epilepsieaanvallen te voorkomen, kan u overdonderen. Hoelang u nodig zal hebben om hier op een rustige manier mee om te gaan, hangt af van persoon tot persoon.

Hebt u het moeilijk met de diagnose? Weet dat u niet alleen bent. U kan hier best over praten met uw neuroloog, huisarts of psycholoog. Misschien kan het u helpen om contact te nemen met een patiëntenvereniging. U kan er praten met mensen die hetzelfde doormaken. Informatie over patiëntenverenigingen kan u vinden op de website www.epilepsieliga.be.

Zou u merken dat u regelmatig het gevoel hebt dat het beter zou zijn om 's ochtends niet meer wakker te worden, is dit een reden om dringend contact op te nemen met uw neuroloog, huisarts of een ander arts die u goed kent.

Soms kan medicatie tegen epilepsie deze zwarte gedachten beter maken maar mogelijks kan het ook deze gedachten verzwaren.

Heeft u het gevoel dat u uw emoties minder goed kan beheersen of hebt u gedachten over zelfmoord, neem dan onmiddellijk contact op met een arts! Zo nodig richt u zich tot de spoedgevallendienst waar altijd een neuroloog en psychiater zijn om u verder te helpen.

De aanpassing van uw medicatie kan vaak helpen u terug beter te voelen.

WAT U MOET DOEN BIJ EEN ALLERGISCHE REACTIE?

Zoals bij elke medicatie, kan u allergisch reageren. Dit is zeldzaam. Lamotrigine (Lamictal), fenytoïne (Difantoïne), carbamazepine (Tegretol), oxcarbazepine (Trileptal) en cenobamaat (Ontozry) kunnen tot een zeldzame allergische reactie als huiduitslag leiden.

Deze allergie kan alleen in de eerste vier tot zes weken na start van inname ontstaan.

Krijgt u last van huiduitslag of jeuk binnen de eerste vier tot zes weken na start van de medicatie, dient u snel contact op te nemen met uw neuroloog of huisarts.

Extreem zeldzaam is de allergische reactie ernstig.

U dient dan dezelfde dag nog onderzocht te worden door een neuroloog en een dermatoloog. Dit is het geval als u binnen de vier weken na het starten van de medicatie een of meerdere van de volgende klachten heeft:

- pijnlijke huiduitslag met blaren /huidloslating en koorts
- bloedingen of bloederige korstjes ter hoogte van de lippen, de tong, het tandvlees, het verhemelte of het wangslimvlies
- bloedingen, bloederige korstjes aan het genitaal slijmvlies (vagina, penis)
- rode, branderige ogen (conjunctivitis)

Even zeldzaam kan, naast de huiduitslag, ook één of meerdere van volgende klachten ontstaan in de eerste zes weken na de start van uw medicatie:

- ziektegevoel, niet uit de voeten kunnen, minder helder kunnen denken
- koorts
- huiduitslag met korsten, vervellingen
- gezwollen lippen, mond, keel of gezicht
- gezwollen klieren

Als dit het geval is, stopt u onmiddellijk de medicatie en neemt u direct contact op met uw neuroloog en uw huisarts. Een bloedtest moet dan uitsluitend geven over de ernst van de allergische reactie.

WAT MET DE BLOEDAFNAME?

Bij het starten van nieuwe medicatie is het misschien aangewezen om door middel van een bloedonderzoek te controleren of uw lichaam de medicatie goed verdraagt. De waarden van verschillende mineralen in het bloed, de functie van de lever en het aantal bloedplaatjes, rode en witte bloedcellen worden onderzocht.

Ook kan dit bloedonderzoek de hoeveelheid medicatie in het lichaam in beeld brengen, aangewezen bij nevenwerkingen, voor en tijdens de zwangerschap en bij het starten van andere medicatie.

Als het noodzakelijk is uw bloed te testen, zal uw neuroloog u dit laten weten.

Soms kan een filmpje van de elektrische hartfunctie (een elektrocardiogram of EKG) zinvol zijn. Een verandering van de hartfunctie door de medicatie is wel heel zeldzaam. Een EKG wordt dan ook vooral aangeraden bij mensen die zelf, of in de familie, een verhaal hebben van belangrijke hartritmestoornissen. Is dit het geval, zal uw neuroloog u dit laten weten. Het EKG kan afgenomen worden bij uw huisarts of bij de hartspecialist.

WAT ALS ER ANDERE MEDICATIE MOET GENOMEN WORDEN?

Verschillende geneesmiddelen kunnen niet zomaar gecombineerd worden met anti-epileptica. Daarom is het heel belangrijk om elke arts of apotheker steeds te laten weten welke medicatie u inneemt. Ook moet u vertellen welke voedingssupplementen en vitamines u bijneemt, dit om zeker te zijn dat het zonder problemen kan gecombineerd worden met de medicatie die u voorgeschreven werd.

WAT MET DE ANTICONCEPTIEPIL EN ZWANGERSCHAP?

Sommige anti-epileptica zorgen ervoor dat de anticonceptiepil minder goed werkt. Als u merkt dat uw menstruaties (maandstonden) minder regelmatig zijn, er tussendoor bloedverlies is of andere veranderingen zijn, kan

dit wijzen op een minder goede werking van de anticonceptiepil.

De eerste twee maand na starten van medicatie tegen epilepsie is het dan ook best om de anticonceptiepil te combineren met een andere methode om een zwangerschap te voorkomen, zoals een condoom. Nadien kan u met uw arts bespreken wat het effect van de medicatie op uw cyclus is. Een veilige methode van anticonceptie is het (hormoon)spiraaltje. Dit kan u bespreken en laten plaatsen door uw huisarts of gynaecoloog.

Hebt u een kinderwens, bespreek dit zo snel mogelijk met uw neuroloog. Samen met u wordt een plan voor een veilige zwangerschap gemaakt. Bij inname van anti-epileptica dient u minstens drie maanden voor uw zwangerschap foliumzuur, een vitamine, in te nemen.

Is uw kinderwens eerder voor een verdere toekomst, dan kan u, voor de veiligheid, alvast deze vitamine starten.

Meer informatie vindt u op de website <https://womenandepilepsy.org/> (beschikbaar in Engels, Frans en zes andere Europese talen, voorlopig nog niet in het Nederlands).

WAT MET NEVENWERKINGEN?

Verschillende geneesmiddelen hebben nevenwerkingen. De meeste nevenwerkingen van anti-epileptica duiken op bij het begin van de behandeling en gaan na enkele weken voorbij. Vaak is er sprake van duizeligheid en vermoeidheid. Het is dan ook belangrijk om voldoende rust te nemen kort na het opstarten van deze medicatie.

Een lijst met alle mogelijke nevenwerkingen van de medicatie, kan u vinden in de bijsluiter. Nevenwerkingen die langer duren dan enkele weken, komen niet vaak voor.

Op lange termijn is het belangrijk om aandacht te hebben voor de sterkte van de botten. Voldoende bewegen, voldoende calcium en vitamine D en niet roken helpen om dit probleem te voorkomen.

WAT MET GEBRUIK VAN ALCOHOL?

Het drinken van alcohol kan de werking van de medicatie verstoren. Alcohol kan aanvallen uitlokken en de eventuele bijwerkingen van de medicatie versterken. Alcohol vermijden is dan ook aangeraden.

De maximale veilige inname van alcoholhoudende drank voor mensen zonder risico op epilepsieaanvallen is één glas per dag voor vrouwen en twee glazen per dag voor mannen, en niet elke dag. Mensen met een verhoogd risico op aanvallen of die anti-epileptica innemen, raden we aan om zeker niet meer alcohol te drinken dan dit. Liefst drinkt u zo weinig mogelijk of helemaal geen alcoholhoudende drank.

Drinkt u nu al meer, bespreek dit met uw arts. Plots stoppen met alcoholgebruik kan, de eerste dagen na het stoppen ervan, een aanval van epilepsie uitlokken.

Het gebruiken van drugs, waaronder cannabis (ook deze rijk aan CBD), is een slecht idee. Drugs verstoren heel vaak de werking van de medicatie en kunnen epilepsieaanvallen uitlokken. Drugs kunnen ernstige ziektes veroorzaken, zoals herseninfarcten (beroertes) met mogelijks epilepsieaanvallen en verlammingen.

Gebruikt u drugs, bespreek dit met uw arts zodat een goed plan kan opgesteld worden om u te helpen stoppen met het druggebruik.

NOG VRAGEN?

Uw neuroloog, huisarts en apotheker kunnen deze zeker beantwoorden. Let op, informatie op internet kan fout zijn. Betrouwbare informatie over epilepsie kan u vinden op de website <https://www.epilepsieliga.be/>

Deze folder geeft enkel informatie van algemene aard. Niet alle mogelijke technieken, toepassingen en risico's zijn erin opgenomen. Volledige informatie, aangepast aan de situatie van elke patiënt, wordt door de arts/de betrokken medewerker verstrekt. Overname van tekst en illustraties is niet toegestaan.

Voor reacties op deze brochure: patientinformatie@uzbrussel.be

UZ BRUSSEL

Brussels Health Campus
Laarbeeklaan 101
1090 Jette

www.uzbrussel.be
info@uzbrussel.be

Uitgave: 2022
Verantwoordelijke uitgever: Prof. dr. M. Noppen